

Controversatul domn Abramovici

La începutul lunii septembrie, o știre îl aducea din nou în lumina reflecțoarelor pe excentricul miliardar rus: „Roman Abramovici va urca pe Kilimanjaro“. O încercare de a ieși din nou la rampă sau poate o consolare după ce criza financiară i-a șters din cont mai mult de jumătate din avere? Indiferent de scopul aventurii sale africane, miliardarul în vîrstă de 42

de ani nu a reușit să cucerească muntele supranumit „Acoperișul Africii“, ajungând direct la spital cu probleme severe de respirație. Iubitorii de munte cu mai multă experiență dau drept cauză sigură a eșecului lui Abramovici faptul că acesta nu a respectat cu strănicie cele șapte zile de pregătire obligatorie înaintea escaladării, care presupuneau proceduri de aclimatizare și de adaptare la presiunea redusă a aerului. Chiar dacă a eșuat în fața unor staruri britanice cu mult mai puțină „greutate“ – și la propriu și la figurat – precum Cheryl Cole, soția fundașului Chelsea Ashley Cole, Roman Abramovici a reușit, parțial, ceea ce și-a propus: să capteze din nou atenția opiniei publice.

De la rătuște de plastic la oțel

Roman Abramovici îngroașă rândurile miliardarilor care au spus „nu“ școlii și s-au repezit de timpuriu în antreprenoriat. Râmas orfan în copilarie, acesta s-a retras de la facultate pentru a putea face avere. După ce anul trecut fusese plasat de către presă pe locul doi în topul celor mai bogăți oameni din Marea Britanie – unde locuiește în prezent – proprietarul Chelsea se mulțumește în acest an cu locul 51 în Topul Forbes al celor mai bogăți oameni din lume și respectiv cu locul doi în clasamentul celor mai bogăți est-europeni.

Povestea sa de magnat al fotbalului și al oțelului începe, însă, mult mai puțin strălucitor și se asemână izbitor, pe alocuri, cu amintirile din vremea comunistă care mai bântuie memoria multor români. Omul care decide soarta uneia dintre cele mai celebre echipe de fotbal din lume și-a început „cariera“ în 1987, folosind echivalentul în ruble a 1.500 de euro – bani primiți ca două de nuntă de la părinții primei sale soții, Olga – pentru a cumpăra deodorante, parfum, pastă de dinți și dresuri de la persoanele care le aduceau „pe sub mână“ din lumea occidentală. În lumea gri a Moscovei sovietice, cereala pentru produsele lui Abramovici s-a dovedit a fi uriașă, cei doi tineri căsătoriți triplânduși investiția în doar câteva luni.

Fosta soție, Olga, povestea în 2007 pentru ziarul britanic „Daily Mail“ despre perioada în care miliardarul de astăzi se ocupa cu vânzări de produse „la negru“: „Lui Roman nu-i plăcea numai banii pe care îi obținea din vânzarea produselor, lui îi plăcea aventura în sine. Pleca să vândă produsele, iar când se întorcea față lui radia de bucurie“. Faimoasa Perestroikă – reforma sovietică lansată de Gorbaciov spre sfârșitul anilor '80, care permitea dezvoltarea de mici afaceri private – l-a găsit pe Abramovici în postura de candidat ideal la statutul de antreprenor.

A renunțat la deodorante și parfumuri din Occident și s-a apucat de vândut jucării. De la businessul cu rătuște de plastic, vândute direct din apartamentul său din Moscova, miliardar-

rul a ajuns în 1989 la statutul de președinte al fabricii de jucării Comfort co-op, iar de aici nu a mai fost decât o direcție: în sus, spre bogăție și famă.

În călătoria spre celebritate, Abramovici a fost ajutat și de o serie de afaceri cu iz „tulbură“, făcute în mare parte alături de un alt miliardar rus: Boris Berezovsky. Totuși, în 1992, un pas greșit avea să-i arate și partea întunecată a bogăției și a puterii. Abramovici a fost arestat și trimis la închisoare sub acuzația de furt al proprietății statului. În cele din urmă, miliardarul a cooperat cu autoritățile iar cazul a fost închis, dar vizitele la tribunal nu se încheiaseră încă.

În 1995, alături de Boris Berezovsky, Abramovici a cumpărat un pachet majoritar în cadrul companiei petroliere rusești Sibneft. Controversele care s-au îscădat după achiziție au avut ca sursă statutul incert al tranzacției, realizată după modelul „acțiuni contra împrumuturi“. Aceasta permitea statului ca, în schimbul unor credite, să-și înstrăineze o parte din active, care de cele mai multe ori valorau de câteva ori mai mult decât împrumutul în sine. Ulterior, Abramovici a recunoscut în instanță că a plătit mită și a beneficiat de protecție din partea mafiei rusești în procesul de cumpărare a activelor Sibneft la un preț cu mult sub valoarea de piață a companiei.

Dasha Zhukova

» Actuala iubită a lui Roman Abramovici, însărcinată în prezent cu primul lor copil, este fiica lui Aleksandr Zhukov, viceprim-ministrul rus care a făcut avere din afacerile cu petrol. Relația lui Abramovici cu Zhukova a început

printr-un scandal, având în vedere că miliardarul a divorțat de cea de-a doua soție, Irina, în favoarea Dashei.

» De profesie designer de modă, Zhukova a fost numită - în februarie 2009 - redactor-șef al revistei de modă rusești Pop.

» Cu sprijinul lui Abramovici, în toamna lui 2008 rusoaica și-a deschis o galerie de artă contemporană în centrul Moscovei, numită Garage Center for Contemporary Culture. Numele este inspirat de locația în care a fost deschisă galeria, fostul garaj de autobuze Bakhtmetevsky. Galeria de artă va funcționa ca o organizație non-profit ce are ca scop „aducerea artei în Rusia“.

În ciuda statutului său controversat, Abramovici a fost ales, în 1999, membru în Duma de stat și reprezentant al provinciei autonome Chukotka, din partea de est a Rusiei. Printre acțiunile sale se numără înființarea unei organizații numite „Stâlpul speranței“, menite să sprijine populația din Chukotka, în special copiii, care a avut un rol definițoriu în alegerea sa, în cele din urmă, ca guvernator al regiunii, din 2000 până în 2008. În final, miliardarul a fost chiar decorat cu Ordinul de Onoare pentru „contribuții importante la dezvoltarea provinciei Chukotka“, iar activitățile sale de caritate din regiune continuă și în ziua de azi.

Perioada Chelsea

La cumpărarea Chelsea – cea mai importantă preluare din istoria fotbalului britanic – Abramovici mărturisea că își împindește un vis de demult. „Unii se vor îndoie de motivele mele, iar alții vor crede probabil că sunt nebun“, afirma acesta. În replică față de cei care îl credeau nebun, Abramovici a mai declarat că nu are vise napoleonice, autocaracterizându-se doar ca „pragmatic și pasionat“. Fan înflăcărat al fotbalului, Abramovici a investit nu doar bani – cea mai recentă infuzie de capital s-a ridicat la 1,5 miliarde de dolari – ci și multă pasiune și un interes neobosit în îmbunătățirea performanțelor echipei Chelsea.

Circulă chiar și un zvon – rămas deocamdată la stadiul de legendă – conform căruia, în timpul unuia dintre tururile sale cu elicopterul deasupra Londrei, Roman Abramovici ar fi observat un teren tocmai bun pentru a construi o nouă bază sportivă pentru echipa sa și ar fi intenționat să plaseze imediat o ofertă de cumpărare. Din păcate pentru planurile sale însă, „terenul“ s-a dovedit a fi chiar faimosul Hyde Park, iar şansele ca regina să se fi arătat încântată de perspectiva unei „tranzacții“ sunt minime. Deși neconfirmat de miliardar, atacantul Chelsea Franco Di Santo a acordat credit zvonului. În timpul unui interviu legat de motivele care l-au determinat pe Abramovici să cumpere Chelsea, Di Santo a glumit: „A vrut el să cumpere și alte lucruri, dar din păcate aparțineau reginei“.

Cumpărături extravagante

Hyde Park nu era de vânzare, dar Abramovici a reușit să facă vâlvă cu o altă achiziție: cel mai mare iaht din lume, dotat inclusiv cu un mini-submarin. Printre cheltuielile celebre ale lui Abramovici se numără și petrecerea organizată pentru fiica sa, Anna, cu ocazia împlinirii vîrstei de 16 ani. Rusul a închiriat un club de noapte exclusivist din Londra – Paper – și a chemat două formații muzicale pentru a întreține atmosfera. Distracția a costat nu mai puțin de 320.000 de dolari. *De Diana-Florina Cosmin*

Magnatul oțelului a investit 300 de milioane de dolari în cel mai mare iaht din lume